

عنوان مقاله:

بررسی وضعیت منابع آب زیرزمینی دشت فریمان - تربت جام

محل انتشار:

سومین کنگره سراسری در مسیر توسعه علوم کشاورزی و منابع طبیعی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

وحید یزدانی - مدیر عامل شرکت مهندسی مشاور هیدروپوی و مدرس مجتمع آموزش عالی تربت جام،

حسین ترشیزی - کارشناس دفتر فنی شرکت آب منطقه ای خراسان رضوی

مسعود پورقربانی - دانشجوی کارشناس مجتمع آموزش عالی تربت جام

خلاصه مقاله:

دشت فریمان تربت جام در حوضه آبریز قره قوم ایران واقع شده و از نظر منابع آبهای سطحی بسیار فقیر است، به همین دلیل فشار عمده بر روی برداشت آب از سفره های زیرزمینی برای مصارف مختلف شهری، صنعتی و کشاورزی است. برای تحلیل و بررسی وضعیت آبخوان از داده های مربوط به منابع آب زیرزمینی منطقه استفاده شد. باتوجه به نتایج کسب شده میزان تخلیه منابع آب های زیرزمینی در دشت فریمان- تربت جام برابر 62/631 در سال می باشد که این میزان از 1074 (تعداد چاه های عمیق 86) (نیمه عمیق 302) قنات 553) (چشمه می باشد. طبق بررسی های صورت گرفته 42/12 درصد از حجم کل تخلیه از سازند سخت، 54/87 درصد از سازند آبرفتی و 86/18 درصد از ارتفاعات منطقه برداشت می شود. در محدوده مطالعاتی فریمان- تربت جام ضریب قابلیت انتقال در آبرفتهای بین شهر فریمان تا شهر تربت جام در نواحی جنوب غرب جاده فریمان- تربت جام بین 2000 تا 4500 متر مربع در روز و در آبرفتهای شمال جاده فوق کمتر از 735 متر مربع در روز می باشد. همچنین مقدار ضریب قابلیت انتقال در آبرفتهای شرق تربت جام در مرکز دشت بین 200 تا حداکثر 1123 متر مربع در روز بوده که بطرف ارتفاعات و انتهای دشت تا 670 متر مربع در روز کاهش مییابد. منحنی های تراز سطح آب زیرزمینی دشت تربت جام- فریمان از رقم 1200 متر در غرب دشت تا 760 متر در جنوب شرقی دشت در نصرت آباد و احمد آباد متفاوت است. این اختلاف پتانسیل جهت کلی جریان آب زیرزمینی را از غرب به طرف شرق در امتداد رودخانه جامرود نشان میدهد. در محدوده مطالعاتی فریمان- تربت جام بر اساس نقشه هم افت تهیه شده، در ورودی آبخوان مقدار افت سطح آب زیرزمینی کمتر از 8 متر می باشد. روند افزایش افت سطح آب به سمت جنوب شرق ادامه یافته و در محدوده اطراف بخش نصرآباد به بیش از 18 متر می رسد. مجموع افت چهارده ساله آن 55/21 متر و متوسط افت سالانه سطح آب برابر 5/1 متر میباشد که گویای بیلان منفی آبخوان و کاهش شدید مخزن آبرفتی این محدوده مطالعاتی است.

کلمات کلیدی:

منابع آب زیرزمینی، ضرایب هیدرودینامیک، دشت فریمان- تربت جام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/548650>

